

DECLARATION DE PRINCIPE - 25 AVRIL 1961

1. Alors qu'une communauté de vue et de position philosophique avait amené le Grand Orient et le Suprême Conseil à consacrer en fait l'unité de la Maçonnerie belge par la signature du Traité de 1880, le Suprême Conseil a pris récemment l'initiative de dénoncer ce pacte d'amitié.

Après avoir reconnu le Grand Orient pendant 80 ans, le Suprême Conseil lui oppose la régularité d'une autre Obédience. Il émet de nouvelles exigences de principe susceptibles de heurter la conscience des Maçons écossais et arrête des mesures discriminatoires créant trois catégories de Maçons : les réguliers, les provisoirement tolérés et les exclus.

La hantise d'établir l'unité a, cette fois encore, conduit à la désunion. L'histoire de la Maçonnerie est remplie de discordes et de schismes et celle-ci ne s'en porte pas plus mal.

Il faut abandonner le mythe de l'Unité et de la régularité à tout prix, ainsi que l'espoir de pouvoir jamais soumettre tous les Maçons, toutes les Loges et toutes les Obédiences à la discipline rigide d'une unique machine administrative à pouvoir autocratique.

2. La situation équivoque créée par le Suprême Conseil de Belgique place devant une alternative les Frères appartenant au Rite Ecossais, voulant rester fidèles au Grand Orient de Belgique.

A moins qu'ils ne consentent à la mise en sommeil des Chapitres ou à la suppression des Hauts Grades – ce que la Commission estime hautement improbable – ces Frères sont contraints de faire choix entre deux solutions :

- Décider que leurs Chapitres reprennent une vie autonome comparable à celle qu'avait la plupart d'entre eux avant la conclusion du Traité de 1880 ;
- Adhérer à un organisme coordinateur des Hauts Grades pratiquant les initiations du 4ème au 33ème degré et s'administrant de manière autonome.

Cet organisme, toutefois, harmonisera ses rapports avec le Grand Orient de Belgique en concluant avec lui un traité d'alliance. Un accord, notamment, prévoira au sein d'une Commission permanente des contacts périodiques d'information entre les deux Obédiences.

3. L'existence des Hauts Grades a été utile au perfectionnement maçonnique en général.

Ils insistent sur la pratique de certaines vertus maçonniques – loyauté – persévérance – méditation – silence. Tout en proclamant que la Maîtrise confère la plénitude de la qualité maçonnique, ils offrent à leurs adeptes une méthode qui leur permet de se perfectionner davantage.

4. L'organisme coordinateur sera créé sans tarder sur des bases solides afin qu'il rallie rapidement tous les Frères épris du libre-examen et que les initiations puissent se poursuivre normalement. Cette création se fera dans une ambiance de parfaite sérénité et dans le respect de l'autonomie des corps organisés du Rite.

5. L'organisme coordinateur sera animé du souci constant, exprimé clairement dans ses statuts, de respecter et de défendre **la liberté absolue de conscience.**

Notamment, aucune exigence ne sera posée au sujet des notions et des symboles du Grand Architecte de l'Univers, de l'immortalité de l'âme, de Dieu et de la Bible.

6. Il importe de donner une structure démocratique à l'organisme coordinateur des Hauts Grades pour permettre à tous les membres du Rite de participer à la solution des problèmes en discussion.

Dans le cadre de l'organisme coordinateur des Hauts Grades, les degrés du 4ème au 18ème seront régis par les Chapitres, ceux du 19ème au 30ème et du 31ème au 33ème par des organismes inspirés des mêmes principes.

Tous les grades seront accordés selon un seul critère : le mérite.

7. Le nouvel organisme suivra le Rite Ecossais.

Les rituels seront animés d'un esprit de tolérance absolue et du respect total des préoccupations métaphysiques de chacun.

Sans méconnaître les impératifs de la méthode scientifique, ils devront mettre en harmonie leur fond de rêve et de poésie avec les idées éclairées de l'époque.

8. L'organisme coordinateur des Hauts Grades portera l'appellation :

« Souverain Collège du Rite Ecossais »

BEGINSELVERKLARING (25 APRIL 1961)

1. Daar waar een gemeenschap van inzichten en van wijsgerige standpunten het Grootoosten en de Opperraad ertoe gebracht hadden in feite de eenheid van de Belgische Vrijmetselarij te bezegelen, door het ondertekenen van het Verdrag van 1880, heeft de Opperraad onlangs het initiatief genomen, dit vriendschapsverdrag te verbreken.

De Opperraad stelt de regelmatigheid van een andere Grootmacht tegenover deze van het Grootoosten, na het gedurende 80 jaar erkend te hebben. De Opperraad stelt nieuwe eisen inzake de grondbeginselen, die van aard zijn aanstoot te geven aan het geweten van de Vrijmetselaars van de Schotse Ritus en vaardigt discriminatiemaatregelen uit die er toe leiden drie soorten Vrijmetselaars te onderscheiden: de regelmatigigen, de voorlopig gedoogden en de uitgesloten.

De te grote bezorgdheid om de eenheid te herstellen heeft eens te meer geleid tot onenigheid. Niettegenstaande de geschiedenis der Vrijmetselarij vol is van onenigheden en schisma's, stelt deze het daarom niet slechter.

De mythe van de eenheid en van de regelmatigheid tot elke prijs, moeten we laten varen, evenals de hoop om ooit alle Vrijmetselaars, alle Werkplaatsen en alle Grootmachten te onderwerpen aan de stugge discipline van een administratief werktuig bekleed met een autocratische macht.

2. De dubbelzinnige toestand, geschapen door de Opperraad van België, plaatst de Broeders van de Schotse Ritus die trouw willen blijven aan het Grootoosten van België, voor een alternatief.

Tenzij zij er in toestemmen de Kapittels in slaap te stellen of de Hogere Graden af te schaffen, hetgeen de Commissie hoogst onwaarschijnlijk acht, zijn deze Broeders verplicht te kiezen tussen twee oplossingen:

- te beslissen dat hun Kapittels een autonoom bestaan hernemen, zoals de meeste hadden vóór het afsluiten van het verdrag van 1880;
- aan te sluiten bij een coördinerend organisme der Hogere Graden, dat de inwijdingen zou doen van de 4e tot de 33e graad en dat zichzelf bestuurt op een zelfstandige wijze.

Dit organisme zou nochtans zijn betrekkingen met het Grootoosten harmoniëren, door met deze Grootmacht een verdrag van verbondenheid te sluiten. Regelmatige vergaderingen tot het uitwisselen van informatie zouden o. a. plaats hebben in een bestendige contactcommissie die zou worden opgericht door de twee grootmachten.

3. Het bestaan van de Hogere Graden is nuttig geweest voor de maçonnieke vervolmaking.

Zij leggen de klemtoon op het beoefenen van zekere maçonnieke deugden – getrouwheid – volharding – meditatie – zwijgzaamheid. Ondanks het feit dat het meesterschap de volheid van de maçonnieke hoedanigheid geeft,

schenken deze graden toch aan hun aanhangers een methode die hun toelaat zich verder te volmaken.

4. Het coördinerend organisme zal zonder verwijl op stevige grondslagen worden opgericht, opdat het vlug alle Broeders die het vrij onderzoek in het hart dragen, zou kunnen omvatten en opdat de inwijdingen verder normaal zouden kunnen doorgaan. Deze stichting zal geschieden in een volmaakte sfeer van sereniteit en met eerbied voor de zelfstandigheid van de bestaande instellingen van de Ritus.
5. Het coördinerend organisme moet bezield zijn met de voortdurende zorg, duidelijk vastgelegd in zijn statuten, **de absolute vrijheid van geweten** te eerbiedigen en te verdedigen.

Er zal o. a. geen enkele eis gesteld worden ten aanzien van de bepalingen en de symbolen als de Opperbouwmeester des Heelals, de onsterfelijkheid van de ziel, God, de Bijbel.

6. Het komt er op aan een democratische structuur te geven aan het coördinerend organisme van de Hogere Graden om toe te laten aan alle leden van de Ritus deel te nemen aan de oplossing van de vraagstukken, die besproken worden.

In het kader van het coördinerend organisme zal de 4e tot de 18e graad beheerd worden door de Kapittels, de 19e tot de 30e graad en de 31e tot de 33e graad door organismen met dezelfde principes.

Voor het toekennen van deze graden zal slechts één criterium gelden: de verdienste.

7. Het nieuwe organisme zal werken volgens de Schotse Ritus.

De rituelen zullen doordringen zijn van een geest van absolute verdraagzaamheid en van een volledige eerbied voor de metafysische bekommernissen van eenieder. Zonder de eisen van de wetenschappelijke methode te onderkennen, zullen ze hun grond van droom en poëzie moeten in overeenstemming brengen met de verlichte ideeën van de huidige tijd.

8. Het coördinerend organisme der Hogere Graden zal volgende benaming dragen:

« Soeverein College van de Schotse Ritus voor België »